

R. 124 14

COR GEMINUM
E X
DIASTOLE ET SYSTOLE

Medico-myſticè examinatum,

S E U

SANCTI MARTYRES ET MEDICI

OSMAS

E T

AMIANUS,

Pro annua ſolemnitate,

Dum

In Metropolitana S. STEPHANI Eccleſia

H O N O R I

EORUNDEM SS. TUTELARIUM SUORUM

INCLYTA FACULTAS MEDICA

Festivum diem adornaret,

Coram

ANTIQUISSIMÆ ac CELEBERRIMÆ
UNIVERSITATIS VIENNENSIS

Senatu, Populòque Academico,

D E F E R E N T E

Prænobili, Excellentiffimo, ac Clariffimo Domino

CHRISTOPHORO RUCK,

Philosophiæ & Saluberrimæ Medicinæ Doctore, intra Urbem

Magistro Sanitatis, nec non Inclytæ Facultatis Medicæ p. t.

DECANO SPECTABILI,

PANEGYRICO CELEBRATI

A

Perorante Filio

JOSEPHO ANDREA RUCK,

Auftriaco Viennensi, Logices Candidato.

Annò reparatæ Salutis M. DCC. XXXI.

VIENNÆ AUSTRIÆ, Typis Wolffgangi Schwendimann, Universitatis Typographi.

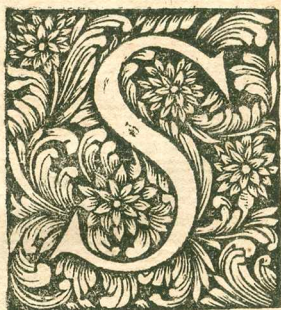

ORATIO.

I inter nobiliora Reipublicæ mem- *Medici
Cor Rei-
publicæ*
bra dispiciendi veniunt Viri, quos
natura & Ars ad saluberrimæ Me-
dicinæ evexit ordinem, nihil sanè
occurrit, quod à me proferatur
verius, quàm si Medicos Cor Reipublicæ asse-
verem. *Reverendissime, Perillustis, ac Magnifice Do-
mine Antiquissimæ ac Celeberrimæ Nostræ Universita-
tis R E C T O R, Prænobilis Spectabilis Excellentissime
Domine DECANE, Inclyta Facultas Medica, Senatus,
Populusque Academicæ.* Tanta enim Cordis & Me-
dici est proportio, ut, quod Cordi in corpore
hominis, id Medico in corpore Reipublicæ tri-
buamus. Equidem nullum puto vel à seipso
tam alienum, vel à Civitate adeò peregrinum
esse, ut ignoret Medicos medium esse necessa-
rium, à quo vita & salus Reipublicæ pendeat;
quippe ipsa natura Medicos quasi medios in po-
pulo posuit, neque aliter salvam voluit vitam
Civium, quàm si salutem quærant à medio cor-
de Medicorum. Quid enim Medicus in Re-

publica? ut speculantes oculi Principum, Capita
Consilio Præfectorum, manus pro patria pu-
gnantium, & reliqua Civium membra pulcher-
rimo vitæ fruantur bono, Medicus oculis ad vi-
dendum, capitibus ad consiliandum, manibus
ad pugnandum, singulisque Civium membris
ad officio suo fungendum unicè necessariam di-
spensat vitam, ut non immeritò dixeris, totum
Reipublicæ Corpus Cordi Medico ceu vitæ
principio, salutem & incolumitatem suam de-
bere. Tolle Cor, & sustulisti vitam hominis;
tolle Medicos, & mortem humano generi intul-
listi. Quod quidem non solum omnium na-
tionum testimoniò, sed etiam æternæ Veritatis
oraculò comprobatur: quoniam præceptum
habemus *honorandi Medicum propter necessitatem*,
& honorandi causam perspicimus: *etenim illum
creavit Altissimus*, insigni documento, creationem
Medici esse opus tantæ excellentiæ, ut non fa-
cultatis humanæ, sed divinæ proprium sit Vir-
tutis. Neque tamen hæc eò dicta existimetis
A. A. ut vel gravissimos Viros palpare, vel nobi-
lissimam Medicorum Conditionem supra mo-
dum extollere velim; his enim nec adolescen-
tia mea idonea, nec facundia tanta est, quantam
exigit Medicinæ Dignitas; sed quod dixi, Me-
dicos esse Cor Reipublicæ, ad eum finem ordi-
natum cupio, quem mihi hodierna S. S. Medi-
corum solennitas præfixit. Si enim illo enco-
mio dignus est, quem divina Medicinæ scientia,
& non solum inane nomen Medicum facit:
profectò singularem hujus encomii prærogati-
vam

vam meritò sibi vendicant Principes Medico-
rum COSMAS & DAMIANUS, ingeniò, scien-
tiâ Medicâ, curationibus & sanctitate toto orbe
celeberrimi. Hos enim non Arabia solùm &
Palæstina, sed universus prope orbis vitæ Autho-
res, mortisque Domitores prædicat ; & nè per
singula vagari videar , gloriæ Eorum luculen-
tum præbuit testimonium Roma , Religionis
Christianæ Caput & Magistra, dum ante Capi-
tolium in Foro , ùt vocant Romano, eandem
Basilicam , quæ olim Romulo & Remo dicata
fuerat, meliori commutatione nomini SS. COS-
MÆ & DAMIANI consecravit. Et meritò,
oportuit enim Romanam Rempublicam, quam
Romulus & Remus non tam vivere, quàm inter
superstitiones continuò mori fecerant , illo SS.
Medicorum donari corde , à quo Civium Ro-
manorum salus , corporum & animorum vita
dimanaret. Sed præprimis in hac Cæsarea Ur-
be eminet ingens studium tuum Inclyta Vien-
nensis Facultas Medica , cùm à longa annorum
serie SS. Tutelares tuos solenni honore prosequi,
Eorùmque gloriosissima facinora posteritati
commendare non desistas. Et quamvis ego in
Eloquentiæ studio minimus , nec me parem fa-
ciam superiorum annorum Oratoribus , qui in
hac celeberrima Festivitate iudicium grave, Fa-
cundiâque amplissimam exeruerunt , neque
satis idoneum reputem, qui Panegyri hodiernâ
SS. Medicorum adæquem laudes , tamen cùm
sanguini Medico me cognatum profitear, vestro-
que permissu Viri inclyti, hanc dicendi suscepe-

rim provinciam, singulari satagam diligentia, ut defectum ingenii, amplumque Facundia robur suppleat mihi in SS. Medicos cordata Pietas, parvoque in corpore Cor maximum.

*Propositio
Cordis ge-
mini.*

Id porrò, quod ad vos dicere proposui, ita viribus meis coequare nifus sum, ut neque altiora me scrutari, neque prorsus à Medicinæ finibus, ubi de Medicis loquendum est, recedere constituerim. Et licet Medicos Cor esse Reipublicæ generatim asseruerim, quia tamen sicut stella à stella in claritate, ita Cor differt à Corde in perfectione, pro Panegyri hodierna Principes Medicorum SS. COSMAM & DAMIANUM speciali Cordis Gemini titulò condecorabo, & quantà præditum excellentiâ fuerit, primum è Diastole, tum è Systole Medico-mysticè examinare, quidque de Gemino hoc Corde sentiendum, meam aperire mentem studebo. Ita autem in hac materia me geram, ut Medico-mysticum Cordis Gemini examen, ne fortè filius imperitus Medico Patri in sentiendo contrarius videar, gravissimo Judicio tuo Inclyta Facultas Medica, substratum, & ubi opus fuerit, emendatum velim. Ità quoque in dicendo simplicem latini sermonis castitatem colam, ut, tametsi illam meretricio præferam Ornatui, tamen ad Instituti mei finem, unâ alterave Medicorum voce uti non abhorream, multò minùs cum illis delirem, qui non rarò terfa Ciceronis vocabula barbariei redarguunt. Ut verò totum hoc dicendi genus feliciori provehatur successu, Vestram Doctores Sapientissimi, quâ Orator foveatur

tur, Benevolentiam, & quâ sustineatur, Auctoritatem, sibi adesse precatur.

Et principio quidem ne à suscepto dictionis proposito, officiique mei scopo longiùs errare videar, non disputo coram hac Sapientissimorum Doctorum Corona, neque discussio generalia pulsuum discrimina, quas differentias Artium Magistri vocant, cum me minimè lateat, sive ab extensionis & contractionis specie, sive à temporis spatio, arteriæ qualitate & perfusione, sive ab ictuum intervallo & ordine, plurima pulsuum discrimina, & multiplices differentias à Medicis recenseri. Neque etiam tantum otii est mihi reliquum, ut de variis pulsuum causis, quæ præter naturam accidunt, amplissimam tractationem institutam; verum id mihi solùm est in animo, ut quid sentiam de Diaστοle & Systole, in gemino SS. Medicorum Corde reciprocantibus, non minùs verè, quàm clarè pro tantæ materiæ excellentia aperiam. Pace igitur tuâ, Confessus Sapientissime, tango Cordium duorum arteriam; & quantum discretio mea sapit, Diaστοlem bene ordinatam, pulsùmque æqualem, robustum & vehementem reperio, ut omnino conjicere necesse habeam, Cor utrumque sanitate floridum, vitamque vigore plenissimam in SS. Medicis contineri. Et hoc, quod strictim complexus fui, paulò latiùs evolvere, relictæque naturæ parente, rem totam per mystica involucra proponere contendo. Primus autem, cui originem suam debent cætera, venit Sapientissimus Artifex digitus Altissimi: quoniam Is fabricavit sibi

*Cordis
constitutio.*

duo corda secundum Cor suum , ut in duobus
Fratribus tale esset vitæ principium , quale no-
bilissimus vitæ divinæ motus deponit. Si enim
verum est illud Aristotelis: *talem vitam quis vi-
vit, quale cor habet*, ut etiam naturâ homo vitam
agat belluinam, ubi cordis humani locò cor fe-
ræ datum est ei , certè ad præcipuum vitæ san-
ctioris effectum, cui vis, humanâ major, Author
esse noscitur, necesse fuit , ut SS. Medicis COS-
MÆ & DAMIANO daretur Cor, quasi divinum.
Illud scilicet Cor, in quo posita est radix vitæ,
quam Medici hujus sæculi, lumine suæ Artis non
percipiunt ; illud Cor, in quo sita est excellens
naturæ Divinæ proprietas, & eâ quidem excel-
lentiâ , ut non modò vitales motus super natu-
ram creatam elevet, verum etiam tali vitâ viven-
tes, filios Altissimi, & quodammodò Deos in
terris faciat. Cedant hinc vana Gentilium com-
menta, quibus & Æsculapios, aliosque propè
innumeros Deos commenti sunt ; mihi unicè
cordi est sincera Christiana Veritas, quæ hodie-
nos SS. Medicos eorum adscribit catalogo, quos
æterna Veritas antiquò honorat elogiò : *Vos Dii
estis, & filii excelsi omnes*. Quid enim, amabo,
quid non Divinum ab hoc gemino corde pro-
cessit ? purissimus fons non emittit aquas puti-
das, arbor bona, non facit fructus malos, vena
aurifera ferrum non progenerat, & Cor nobile
ad naturæ Divinæ consortium elevatum ali-
quid indignum Deo faciat ? imò sicut simile ge-
nerat sibi simile, ita Cor SS. Martyrum omnia
sibi similia, omnia Divinæ gratiæ convenientia
à se

à se emittit. Si enim juxta systema Medicorum, cor primum est vitæ principium, faber nativi caloris & sanguinis, spirituum & omnium articularum parens; profectò geminum hocce Cor Divinâ gratiâ elevatum, primum est vitæ supernaturam erectæ principium, causa & origo meliorum charismatum, utpote à quo cætera dona supernaturalia, ceu arteriæ subtilissimæ, fervidus amoris Divini calor, omnisque coelestium spirituum ac desideriorum multitudo dimanat. Nihil est, quod in Corde gemino, jam, ut ità dicam, deificato, nihil quod naturæ, totum quod gratiæ debeatur. Felicem te Regio Arabiæ! duorum Arabum corda sint tibi pro auro, quò refulgeas, sint pro amplissimis opibus, quibus superbias, sint pro decore inæstimabili, quo cæteris excellas regionibus. Felicem te Ægea Civitas! in duobus Fratribus duos Municipipes sortita fueras, non naturâ inter homines, sed adoptione inter filios Dei computandos. Sed præprimis felicem te gloriosissima mater Theodora! cujus nomen plenum est coelesti omine, cùm COSMÆ & DAMIANI duplex Cor tanquam pretiosissimum Dei donum non tam mundo, quàm cœlo protuleris. Tu quidem Theodora, sed τὰ Θεόδωρα filii tui; imò indè tibi nomen Theodoræ, quia in utero tuo formata sunt illa corda, quæ secundum Cor Dei verissimè forent τὰ Θεόδωρα.

Sed hæc pluribus non persequor, quoniam Viros peritissimos ab ore meo pendentés habeo, quibus vel sola ad Dei consortium elevatio, ut interim de Cordis gemini constitutione judi-

C

cent,

*Diaſtole
bene ordi-
nata.*

cent, ſufficiens ſuggerit fundamentum. Nunc bene ordinata Diaſtole me ad ordinem revocat, ſutque grande illud miraculum, quô ordinatè inter inordinatos vivitur, coram aſſeram, juſtam injicit monitionem. Vivebant SS. Adoleſcentes COSMAS & DAMIANUS illo infeliciffimo tempore, quo impietas Romano moderata imperio, nihil non impium adinvenire, nihil non Sacrilegum ſubditis imperare ſolebat. Principes enim impiiffimi, rerùmque divinarum imperitiſſimi, ſuſque deque ſacra profanis confundere, neque aliud diu noctùque meditari videbantur, quàm ut iniquiſſimis legibus corda populi ſui perverterent, & in exitium irreparabile tot animarum millia orco devoverent. Hæc ſumma fuit Religio, veram Chriſti Religionem evertere: hæc ſumma pietas, Sacrilegia Sacrilegiis cumulare: hoc ſummum jus, à Regula divinæ Legis declinare. Miſeros adoleſcentes & pueros, Viros & vetulos execrabile tenebat Sacramentum, quo promiſcuè omnis populus ad promovendam idolomaniam ſtringebatur, cùm tamen hujus abolitione nihil mundo ſit feliciùs. Indè naſcebatur ingens illa Reipublicæ peſtis, ut perverso recti ordine, perversi vigerent mores; & quò quis erat ſcleratorior, eò religioſior, Principibùſque charior haberetur. Sed quid ad hæc geminum Cor COSMÆ & DAMIANI? nunquid in adoleſcentia in tranſverſum actum eſt, ut ad imperia Cæſarum, ad exempla Civium, contempto Deo ſuo, Deos ſequeretur alienos? abſit à Sanctis Adoleſcentibus tantum ſcelus.

Nec

Nec edicta Principum, nec minæ Præsidum & Proconsulum, nec frequentissimæ populi gentilis blanditiæ, nec fallacia honorum, & divitiarum promissa, adeò efficacia extitêre, ut S. S. Adolescentes vel à præfixo veræ Religionis termino, vel à proposito honesti ordine dimoverent. Idem enim Dominus, qui duorum Fratrum Corda fecit secundùm Cor suum, ostendit quoque illis, seipsum esse finem ultimum, ad quem ordinatè tenderent, & bonum maximum, quò super omnia amabilia fruerentur. Hoc erat supernæ revelationis lumen, quod inter medias gentilitatis tenebras exortum est, hic divinæ claritatis radius, qui utriusque Adolescentis Cor illuminavit adeò, ut clarissimè perspicerent, nec esse alium Deum, in quem credere, nec alium Dominum, cui servire, nec aliam salvificam Religionem, in qua oporteat eos salvos fieri. Hic ego in testimonium te provoco Arabia, hinc fidem tuam interpello Ægea Civitas, nam plurimorum, quæ scientiam nostram effugiunt, te consciam fuisse, & pulcherrima S. S. Adolescentum spectâsse facinora nullus ambigo. Non inficiaberis utique, dum Cives tui à vero Numine aversi, cæco impetu convertebantur ad Dæmonia, interim S. S. Adolescentes uni intendisse conversioni, ut idololatriâ impolutum Cor, cum omnibus facultatibus & motibus ad unum verum Deum, finem ultimum & beatissimum dirigerent. Adoraverint pagani juvenes magni Jovis, impiorum hominum, Dæmonúmque simulacra: didicerint priùs vitiorum exercitia,

quàm Virtutum nomina , coronati fuerint honoribus, quàm honoris semitam sint ingressi; ab his tamen longè alieni erant Concives eorum **COSMAS & DAMIANUS**, utpote quibus nihil esset antiquius, quàm Deum adorare in Veritate, Virtutem colere in labore, honorem soli Regi sæculorum attribuere. Et hoc est, quod antè insinuavi insigne adolescentiæ prodigium, inter inordinatos ordinatè vivere , inter impios non perverti , & inter deficientes non deficere à vero fine. Ex quibus quis non videat **Diaστολην** bene ordinatam, indicem esse Cordis gemini, erga Deum , Ejusque Sanctam Religionem bene ordinati? amet me sincera Veritas, palàm nî ingenuè profiteri audeo, ordine isto nihil pulchrius, melius nihil reperiri. Beatos vos **COSMA & DAMIANE**, quorum Corda idem Conditor in seipsum ordinavit, qui Corda fecit, imò in ipsa Corda suam ordinavit Charitatem , ut nullus foret Cordis vestri affectus, nisi in Deum ordinatus.

*Diaστολη
æqualis.*

Jam nè **Diaστολην** bene ordinatam sinè affectionibus suis produxisse videar, licèt pro merito de singulis singillatim loqui non valeam , id tamen curabo diligentius, ut magis præcipuas, ac fini meo utiliores recenseam. Prima omnium sese offert pulsûs æqualitas, à Medicis tantopere æstimata, dum scilicet motus arteriæ sui semper ubique similis , sibique perpetuò constans deprehenditur , adeò quidem , ut in neutrum extremum sive in magnitudine, sive celeritate, sive vehementia, sive alio quocunque modo

modò vitiosè declinet. Proh Deum immortalem! ubi est invenire Cor humanum, cujus motus semper sit sui similis, sempérque ad legis divinæ balancem æqualis? profectò vel ipsum cor nostrum est nobis testis idoneus, corde humano nihil esse instabilius. Tot enim concutitur affectibus, tot motibus etiam contrariis fursum deorsum fertur, ut jam velit, quod paulò antè noluit, jam reprobet, quod amavit, jam aversetur, quod priùs desideravit. At singulare quid inerat gemino cordi hodiernorum SS. Martyrum, quoniam à primo sanctiorum affectuum exordio, nullum unquam inæqualitatis aut mutationis vitium persensit. Semper ubique sibi simile, & in lege divina perpetuò sibi constans inventum fuit. Quod sanè Virtuti incredibili tribuendum est, cùm sola Virtus id sibi vendicet proprium: ubi omnia deficiunt, nullum defectum pati. Deficiebant corda juvenum Arabiæ, & extra honestatis orbitam ferebantur; sed Cor geminum COSMÆ & DAMIANI in medio Virtutis stetit, nec ab æquali actuum honestorum regula, quam divinæ legis præscripsit ratio, vel unguem latum recessit. Scilicet ille timor Domini, qui odit malum, Cor illud geminum subingressus est, ut quando humanæ sapientiæ bases ponebantur, etiam ille esset initium sapientiæ, quæ docet declinare à malo & facere bonum. O quàm disparia studia in Ægea Civitate! quamvis enim COSMAS & DAMIANUS, quemadmodum Eorum ingenuitas & nobilitas exposcebat, lectissimæ Arabum juventuti

sociati fuerint , ut politiorum literarum laurô inter concives suos ornarentur , ei tamen studio , nunquam non à gentilibus neglecto , semper primas detulerunt , ut inflexili constantia in illum jurarent Authorem , qui rerum omnium est ^A & ^Ω Principium & Finis. Ita porro nitorem in grammaticis , mysteria fictionum in Vatribus , gravitatem sermonis quærebant in Oratoribus , ut in hoc quidem nulli suorum coætaneorum essent secundi , omnium tamen primi in illa eminenti scientia , quam compendio tradit Ecclesiasticus : *plenitudo sapientiæ* inquiens , est *timere Deum*. Hoc ergo salutari timore muniebantur mansuetiorum Musarum Candidati , ut libertate filiorum Dei præditi , nec descenderent ad terrestria , quibus cor subjicerent , nec ascenderent superbiæ culmina , unde casum metuerent , sed in medio Virtutis consistentes , motu cordis semper sui simili in eum scirent tendere , qui cùm sit unicum cordis humani centrum , mysticam Diastolen semper erga se æqualem exposcit. Quia verò motus ille , quo cor humanum æqualiter in Deum elevatur , omnium motuum est maximè arduus , ne fortè accedente languore deficeret , aut penitus interiret : data est gemino Fratrum Cordi facultas valida , cujus beneficiô Diastole robusta , non facilè à contrario principio labefactanda , causaretur.

*Diastole
abrupta.*

Facultas ista , nè multum vos suspensos teneam , est validissima illa vis sapientiæ , quæ de ore Altissimi prodiens , cordibus humanis sese communicat , & cujuscunque cor occupaverit ,
non

non duntaxat firmum efficit, sed & ad omnigenos vitæ motus grande robur præstat. Videamus igitur, quæ & quanta sit in hoc gemino Corde sapientia? Et si ex ungue leonem, ex passu Herculem, ex fulmine metimur Jovem, profectò ex magnis adolescentiæ præludiis, quibus in Philologicis disciplinis venturæ sapientiæ prælusum est, insignem supervenisse sapientiam fas est ominari. Cùm enim SS. COSMÆ & DAMIANO Cor esset naturâ suâ docile, non malevolum, sed Deo plenum, non vitiis juvenilibus, sed sanctorum timore imbutum, quis inficias ibit, omnem Philosophicæ sapientiæ plenitudinem in hoc gemini Cordis tabernaculo resedisse? nulla mihi suppetit ratio, quæ me à præconcepto judicio retrahat, ut vel diffitear vel ambigam: tam Socratem quàm Platonem, tam Aristotelem quàm omnes veteres Philosophos in unam duorum Fratrum Philosophiam convenisse. Sed, inquis, quâ fieri potest, ut Philosophiâ istâ cor roboretur? inflat enim, non ædificat; fatigat, non roborat; cor premit, non erigit; & mundi sapientes, insipientes facit coram Deo. Ita quidem est, non diffiteor, ubi Philosophia cor vanum, ambitione turgens, & gentilium erroribus præoccupatum invenerit; sed in SS. Fratribus cœlesti doctrina eruditis non est, quod metuas, ut Philosophia Eorum tantis malis & incommodis sit obnoxia. Subde humanam Philosophiam Divinæ Sapientiæ, & omni eam periculo liberasti. Attende Philosophos nostros, quâ ratiocinia naturalia divinis at-

temperent oraculis: jam enim Deorum subvertunt multitudinem, & unius existentis Dei necessitatem astruunt; jam supersticiosos sacrilegósque cultus eliminant, & veram Arabiæ invehunt Religionem; jam corrigunt doctrinas bonis adversas moribus, & purissimum honestatis nitorem Academiis inferunt; jam falsitatis redarguunt erronea Ethnicorum axiomata, & Veritatem ex fide Christiana palàm annunciant, ut nemo non intelligat, gemino Sapientissimorum Fratrum Cordi scientiam sanctorum infusam fuisse, *quæ certamen fortè dedit illi, ut vinceret & sciret, quoniam omnium potentior est sapientia.* Verùm hæc ipsa sanctorum scientia, quæ Viros istos ad philosophandum impulit, quò plurium animis & corporibus prodesse possent, etiam ad saluberrimæ Medicinæ studium incitavit, & profectu felicissimo. Quidquid enim amplissima & nobilissima Medicinæ Facultas, sive de partibus corporis & facultatibus animæ, sive de missione elementorum & temperamentis viventium, sive de spiritibus & innato calido, sive de humoribus & functionibus, sive de morborum causis & differentiis, sive de symptomatibus & Arte medendi, sive aliud quod arcanum habet, nihil eorum omnium tam difficile aut obscurum fuerat, quod novi Medici adhuc in medendi tyrocinio constituti, ingenio & solertiâ singulari non penetrarent. Sed nec ingenium solum, nec solertia sola tantum potuit, donec Medicus ille, qui est Dominus vitæ & necis, interiori doctrinâ suos institueret discipulos, ut, qui ad erudien-

dam

dam mentem Philosophos fecit eximios, etiam ad sananda corpora Medicos faceret peritissimos. Tanti autem Doctoris Magisterio haud impar in Neo-Medicis respondebat excellentia, ut jam eo tempore, quo nec dum curandis morbis navârunt operam, in omnium ore Artis Medicæ Principes vulgarentur, non leve relinquentes dubium: an ipsi veteranorum Magistrorum Discipuli, an Magistri Archiattrorum dicendi forent. Porro clarissimam hanc Theoriam admirabilis medendi praxis consecuta est, tantumque in SS. Medicis valuit, ut nullum symptoma tam exoticum, è quo vim morbi non colligerent, nulla affectio adeò maligna, quam contrario medio non sopirent, nullum venenum tam pestilens, quod vi medicâ non expellerent, nullus denique fuerit morbus adeò pertinax & impervius, quem SS. Medici non frangerent, restitutâ corpori sanitate. Ubi autem in curandis infirmitatibus humana defecerunt ingenia, vis thaumaturga præstò aderat, ut lethales morbi, qui solius naturæ beneficiò tolli non poterant, gratiâ curationum tollerentur. Utinam hic Ægea potiùs Civitas, utinam tota loqueretur Arabia illum zelum, illum amorem, illam submissionem, qua nobiles nostri Medici, licèt nec in divites cessarent esse benefici, singulariter tamen pauperibus, & miseris, despectis & auxiliò destitutis, inter dolores & angustias, singultus & lachrymas, inter mille tædia & desperationes, cum morbo & morte luctantibus constanter deservierunt. Non Eis pector supra modum gra-

E

vis,

vis, non præsens contagionis periculum, non loci ingratus squalor, non ulcera horrida & abominabilia, non alia quæcunque morborum incommoda, aut fastidium quoddam, aut medendi posuerunt remoram, sed heroicam excitantia virtutem tantum in SS. Medicis promoverunt, ut sive in plateis & angiportubus, sive in lepro- & xenodochiis, sive in ergastulis & privatis laribus, ægri affixi detinerentur, ad eos solandum & curandum studiò indefessò concursarent. Imò non Medicorum modò, sed & Patrum & Matrum functi officio, eò omnem suam sollicitudinem, vires, fortunas, & facultates omnes converterunt, ut fame pressis alimoniam, nudis & laceris vestem, peregrinis & sub nudo Jove cubantibus domicilium, ægrotantibus pharmaca, omnibusque omnia facti, omnia necessaria egentibus ministrarent. Insuper, nè Medici tantum essent corporum, egregias sacerdotum & Virorum Apostolicorum explerunt partes: Ethnicis, Christi Evangelium, ignorantibus mysteria Fidei, ægris in Deum conversionem, omnibusque certissimam Christianæ Fidei Religionem, zelò & amore incredibili proponendo. O nobilissima christianorum Medicorum opera, non cedro, sed coelo insculpenda! O Cor, heroicis cordibus accensendum! quod tantorum causâ facinorum movebatur. Nimirum à gemino Corde, quod præter naturales scientias, etiam sanctorum scientia, ceu facultas valida roboravit, non poterant tanta opera non procedere, & robusto Diaстоles motui, quemadmodum ex pulsu

fu arteriæ auguratus sum, non respondere. Sed
licet hæc grandia sint & admirabilia, quæ de va- *Diastole*
lidissima cordis gemini percepimus facultate: *vehemens.*
nec minora tamen, nec minus stupenda erunt,
quæ ex ipsa Diastoles vehementia dicenda ve-
niunt. Si enim pulsus vehemens, qui tactum
evertit sensibiliter, non quaecunque, sed exi-
mum facultatis vitalis robur indicat, eoque ma-
jus, quod fuerit vehementior: profecto virtutem
illam, quæ in gemino SS. Fratrum Corde om-
nem humani cordis vehementiam superat, ma-
ximam, & præter ordinem specialem fateamur
est necesse. Equidem virtus ista est ventus ve-
hemens, quo cor impellitur, est flamma pene-
trans, quâ pectus succenditur, est impulsus S.
Spiritus, geminos Medicos ad gloriosum Mar-
tyrium præparantis. At priusquam vos nobi-
lissimi Medici, Martyrio propinquos faciam, in-
terim mihi brevis vobiscum sermo. Intendite:
Lysias homo crudelissimus, qui præter nomen
nihil humani habet, Proconsul, sed inops consi-
lii, barbarie par, vel Diocletianô, & Maximianô
superior, Defensor avitorum numinum, veri Dei
inimicus, Judex in causa Religionis, sacrilegio-
rum omnium & idolomaniæ Patronus; Lysias
iste vos à nobilitate illustres, à scientiis clarissi-
mos, à pulcherrimis operibus ubique celeberr-
mos, tanquam publici criminis, læsæque Maje-
statis Divinæ reos suum ad tribunal evocat, ut
gravissimam de instituto & Religione vestra
causam, secundum Jus idololatrarum Principum
decidendam exponatis. Judicium sanè omnium

judiciorum maximum, sive spectemus Judicem, qui Principum Delegatus est; sive causam, quæ summam Religionis tangit; sive locum & tempus, quod tormentis & cædibus est infame; judicium inquam omnium judiciorum maximum, in quo partes rei sustinere longè est difficilius, quàm millia ægrorum curare, aut mortuos suscitare. In hoc ergo judicio standum nobilissimi Medici, & iniquâ conditione standum, cùm nec admittatur recusatio suspecti de Religione Judicis, nec exceptio contra testes in christianam Religionem malè affectos, nec provocatio à sententia ad summum Fidei Judicem, sed secundum impiissima & crudelissima Jura ad Jus & Juris executionem procedatur. Sed nolite expavescere, aut de Justitia causæ formidare; mille jam ante vos fortissimi pugiles in hac causa triumphârunt. Licet enim neque Icti sitis acutissimi, neque Papinianos aut Ictorum Principes pro causa vestra Patronos habeatis: dabitur tamen vobis in illa hora, quid loquamini, cùm magnus ille Paracletus seu Advocatus Spiritus Sanctus, Sapientissimus causæ vestræ Patronus sit futurus. Agite! en ad vos apparitorum turba properat, horrida vox Præconis resonat, Principum & Proconsulis mandato obsequi, & tribunali sisti denunciat. Sed quid ego ista Medicis imperterritis? intus loquitur vehementissimus divini flaminis sermo, qui SS. Fratribus & ad causam agendam incitator, & ad eam sanguine firmandam Author erit. Hoc Duce sinè mora Proconsulis vultum subeunt, &
in

in Concilio constitutis non pallent ora, non suffunduntur oculi, non corda palpitant, nec manus pedésque tremunt, multò minùs vox faucibus hæret, sed serena frons, christiana modestia & gravitas, mentisque ad respondendum libertas integerrima, mirum quantum decoris & gratiæ eis conciliat. Suspiciatur imprudens Lyfias, qui nunquam antehac reos tam lætò animò ante Tribunal vidit, nullum fore iudicio locum: ubi verò ad primam de Religione quæstionem Sanctos Fratres non Principum placitis addictos, sed adversos, non idolomania, sed Religionis christianæ Professores audiit: indignos vos, inquit, quos Arabia, quos Ægea ferat, mille supplicia & mortes, nî Deos Romani Imperii veneremini, in poenam Christiani nominis decerno. Hæc crudelis sententia sinè forma, sinè ordine lata, licèt mortem omnium terribilium terribilissimum minaretur, vehementissimum tamen fidei christianæ ardorem non minuit, sed accendit. Eò ferventior cordis gemini vis & facultas, quò sævior potestas tyranni. Et perquam bene. Si enim, ut docent Medici, arteria per Diastolen dilatatur, sese quaquaversum diffundens, ut cor aërem, tenuémque sanguinem attrahendo, & insitum calorem temperet, & spiritui pabulum subministret, profectò post illam iniquissimam sententiam commota SS. Martyrum arteria tota quanta dilatata fuerat, ut Cor illud geminum coelestis auræ, sanguinisque innocui Agni copiam attraheret, tum ut naturalem temperaret calorem, qui præcordia occupans, cor

*Arteria
per Diastolen
dilatatio.*

ad tormenta timidum efficere solet, cùm etiam, ut novo spiritui ad quælibet sustinenda supplicia necessario, verè divinum & coeleste pabulum ministraret. Sic adauctò divinò spiritu, persistunt in sua sententia SS. Medici, nec blanditiis, & vanâ honorum spe emolliti, nec ingentium tormentorum metu perterriti, persistunt in propugnanda causa Fidei; & qua libertate christianam Veritatem asserunt, pari constantiâ sacrilegum idolorum cultum detestantur. Quid hìc agat impiissimus Judex? quid immanissimi furoris exerat? dum doctæ crudelitatis excogitet supplicia, interim squalido carceri contumaces includi jubet. Bene est gloriosi Martyres! squalidus carcer Medicis non nocebit, quos jam antè pedores pati docuit amor. Carcer, qui malefactoribus est horroris domicilium, Medicis Martyribus erit palatium, ut non tam animorum tædia afferat, quàm solatia, magisque sit in cordis refrigerium, quàm cruciatum. Naturale enim est, antequam Diastolen excipiat Systole, ut tantilla media quies inter utrumque motum contrarium intercedat. Huic finì apprimè deservit carceris custodia, quoniam vehementissimum motum, quem hactenus in gemino Corde observavimus, non alibi melior comitatur quies, quàm in carcere. Quiescite ergo SS. Martyrum corda, sed modicum duntaxat quiescite, dum vobis veniat optata Systole, quâ in vobismet ipsis contrahi dulce erit. Interim quietem vestram tranquilla conciliet contemplatio, quam suavissimè suggeret zelus divinæ Gloriæ, regia Chri-

*Quies post
Diastolen.*

Christi patientis imitatio , Fidei christianæ fir-
mandum sanguine testimonium, æternæ gloriæ
immensum pondus, & clarissimarum Virtutum
exemplar , quod sanctiora Medicorum Corda
imitentur.

Verùm non finit ultra quiescere Judex bar-
barus, & cùm tumultibus impleat omnia, etiam *Systole*
geminum Cor concutit, ut motu contrario mo- *Cordis.*
veatur. Tradunt Medici, Systolen esse cordis
& arteriarum motum, quò Cor, antea per Dia-
stolen dilatatum, undique in seipso confidet, &
quodammodo in angustum constringitur, ut
Spiritus fuliginem exustione comparatam ex-
pellat. Huc oculos, huc manus, huc omnem
Artem & Medicorum experientiam confluere
cupio, ut omnium judiciò tantò certiùs Cordis
gemini exploretur Systole, quantò graviora, &
præter morem insolita sunt supplicia, quibus
Cor SS. Medicorum angustatur. Longum &
crudele supplicium ! erigitur primùm horrida
machina, quam equuleum dicunt, assistunt un-
dique orci satrapæ, Lysias imperiò animat, fu-
rore conciti carnifices, COSMAM & DAMIA-
NUM tignis equulei illigant, & inauditò tor-
quendi modò flagris supra modum cædunt,
carnes forcipibus dilacerant, membrorum ferè
omnium compagem solvunt, terrâ sanguinis &
carnis profluvio exundante, ut penè nullum vi-
tæ vestigium in SS. Martyribus cerneretur. So-
lum Cor, quod virtus divina, nè carnificum
dissolveretur lanceis, vehementiùs in se con-
strinxerat, stupendò miraculò sinè venis, sinè

sanguine vivit , ut vel ipsis patientibus Medicis admirationi sit, & documento , dum in sese experiuntur, aliam esse Cordis vitam , quam natura , aliam , quam naturæ Author impertit. Durissima sanè quæstio, quæ SS. Medicis nunquam in Medicinæ Collegio , sed primùm in Christi Gymnasio est proposita , non aliò tamen artificio , quàm confessione veræ Fidei enodanda. Et quamvis in hac atrocissima quæstione lingua SS. Medicorum taceat, neque imperio Proconsulis tam crudeliter torquentis , ut tortis facultas loquendi non sit reliqua, aliquid responsi præbeat, tamen ipse sanguis , totùmque dilaniatum corpus est sermo sufficiens, incomptus quidem, sed vehemens, sed verax, sed constans, quò non minùs sacrilegus Deorum cultus refellitur, quàm Veritas christiana defendatur. Videbatur hoc supplicio tantisper sedata tyranni sitis: at ubi integerrimos Medicos, noctu ab Angelo perfanatos rursus conspicit, tantâ irâ, tantâ rabie, tantò furore succenditur, ut incendium hoc non aliter putaret extinguendum , quàm aquis marinis. Nec mora ! tortores intuitus, colligate, inquit, hos Deorum hostes, imperii & Principum contemptores , & quibus equuleus vitam non abstulit, furentes maris fluctus vitam eripiant. Sed quid agis insanissime Lysia? nunquid tu, vel Principes tui Diocletianus & Maximianus dominium in mare acquisivisti, ut impiis mandatis tuis undæ obediant ? intueri SS. Medicos, quos impietas tua mergi jusserat, jam solutos in mari ceu marmore ambulantes, tuamque

que deridentes insipientiam ; & si prorsus à mente alienus non es, vel hoc insigni disce prodigio, aliquem Diis tuis esse altiore, cui mare & fluctus contra imperium tuum obediunt. At furdo fabulam cano ! Pergit non minùs amens, quàm furens Lyfias, & ne ullum elementum, in sævitiae suæ ministerium intentatum relinquat, confestim rogi excitat pice, oleo, & resinâ sævientem, SS. Martyrum corpora crematurus. Pinguis procertò foret hostia, quæ tortori in holocaustum cederet, nisi ignibus subjicerentur Medici, in quorum corde non antidotum modò igni contrarium, sed & grande fuit incendium zeli, Charitatis, & Fidei christianæ. Et quomodo accidat, ut tam pusillus ignis vel noceat, vel absumat illa pectora, quæ tanquam Salamandra in mediis incendiis puriora vivunt & vegetiora ? stant flammæ erectæ ceu fluctus maris, & tortoribus iratæ, cum innocuis Martyribus parcendum esse ostenderent, in ipsos sacrilegos spectatores vasta globorum incendia ejaculantur. Quid hic agat omni successu infelix crudelitas ? captò in arena consiliò, arborem obviam, quam fortè præcedens ignis fecit reliquam, confestim in crucem erigit, & SS. Athletas, jam sagittarum scopum futuros, crucis fastigio affigit. Hoc nempe defuit nostris Medicis, ut à terra exaltati, sublimiorem conscenderent Crucis cathedram, de qua ut Doctores tot laureis coronati lectiones Medicinæ prælegerent, & pharmaca salutis æternæ dispensarent. Nè verò sinè adversario tanta Virtus languesceret,

G

&

& scientia contradictorum careret testimoniô: SS. Medici à circumstante ethnicorum copia, non argumentis, sed opprobriis, non conclusionibus, sed convulsionibus, non verbis, sed sagittis impetuntur, & pro minervali multiplices calculos, non utique aureos, aut argenteos, sed lapideos, sed ferreos excipiunt. Triumphant tamen triumphô longè gloriosissimô: quoniam geminum illud Cor, quod divina Gratia tanquam interior Systole sibi obstrinxerat, nec sagittæ, aut lapides perfringere, nec hastæ aut lanceæ penetrare valuerunt. Ultimum crudelitati superfuit medium, ut ad tollendam vitæ communionem caput à corde separaretur. Sed quamvis persecutor barbarus nobilissima SS. Medicorum capita suis à Cordibus ferrô dividerit, non tamen vitam abstulit, sed in meliorem commutavit. Vivunt hodie adhuc gemina nostrorum Medicorum Corda, & quidem per Gratiam martyriô multiplici confirmatam vivunt, illique Capiti, quod in Corpore Ecclesiæ Christus est, nexu æternùm indissolubili copulantur. Nec plura congero, licet plurima accumulari possent; interim pro instituti mei ratione hæc attulisse sufficiat, cùm non leve pariant iudicium, in gemino Corde latissimè dilatato in affectibus, arctissimè contracto in tormentis, sicut Diastolen, ita & Systolen omnibus numeris perfectam esse.

*Quies post
Systolen.*

Ultimum, quod superest, tranquillæ Cordium quieti, ad Systolen consecutæ, tribuamus. Ultima quies, est terminus laborum & operum,
coro-

corona meritorum , & Martyriorum vita sine fine beatissima , quæ tantò felicior SS. Martyribus obtigit , quantò pluribus heroicis operibus est quæsitæ. In hac quiete , cùm de gemino Corde nihil ultra examinandum mihi proposuerim , etiam mea Oratio conquiescit.

Quare libens defungor officio meo Oratoris, quandoquidem ex Systole & Diastole bene ordinatis SS. Medicorum Cor optimè in se constitutum invenerim. Neque tamen ex tanta argumentorum copia, quasi meo nixus ingenio, jus medicè concludendi mihi arrogo , sed gravissimo iudicio tuo, Inclyta Facultas Medica, totum hunc sermonem substerno humiliter, maturum Archiattrorum expectans votum, cuius beneficiò asserere valeam, Cor geminum ex Diastole & Systole si minùs doctè, verè tamen fuisse Medico-mythicè examinatum. De reliquo, quod mearum est partium, felicitati, prærogativæ, ac honori Tuo eò applaudo , quò plura in SS. Tutelaribus Tuis tam de meritis & beneficiis, quàm etiam de coronis & triumphis intueor, cùm hæc omnia in gloriam Tuam, & perenne Medicinæ decus redundant. Gloriare proinde tantis decorata Principibus Inclyta Facultas Medica ! quoniam geminum SS. Medicorum Cor summa est Tibi gloria , & suprema medendi Regula ; gloriare invictis Martyribus & Archiattris Tuis COSMA & DAMIANO, quorum beneficiò singularem prærogativam adepta fueras , ut ad clarissimum

Epilogus.

Cordis gemini Exemplar omnes Excellentissi-
mi Viri Medici Tui nobilissimum Reipublicæ
Cor audiant, sint, & perennent.

D I X I.

